

Lietuvos Naujienos

Seniausio Lietuvoj kooperatyvo sukaktuvės

Lietuviai kooperacijos idėjomis domėjosi jau 1902 metais, dar spaudos draudimo laikais. Buvo ne vienas, kuris bandė kurti Lietuvoje kooperatyvus, tačiau nelabai sėkmingai. Svarbiausia nepasisekimų priežastis buvo rusai, kurie gailėdami Lietuvai ekonominės gerovės kaip įmanydami trukdė. Nežiurint tačiau trukdymų, kai kurie jau tada sugebėjo kai ką padaryti. Antai, tauragiškiai su prof. Kemešiu priešaky (tada jis buvo dar be titulų), įsteigė Tauragėje 1903 metais kooperatyvą ir jo veikimą išvystė taip, kad net patys rusai stebėjosi.

Tas kooperatyvas, vienas seniausių Lietuvoje, šiomis dienomis švenčia 30 metų sukaktuves. Jau iš pat pradžių jis turėjo apie 200 narių ir prekiaudamas reikalingiausiomis reikmenimis, darydavo per metus apie 100,000 rublių apyvardos. Su laiku kooperatyvas buvo įsigijęs savus muros namus, didelius sandėlius, kurie didžiojo karo metu sudegė.

Didysis karas tačiau kooperatyvo nepasmaugė. Jam praužus, kooperatyvo veikimas vėl padidėjo ir namai bei sandėliai buvo atstatyti. 1924 metais kooperatyvas pardavė prekių už 113,400 litų, 1923 m. už 124,162 lt., 1932 m. už 469-

693 ir šiais metais už 500,000 litų.

Kooperatyvui vadovauja energingi tauragiškiai: Janikavičius, J. Petravičius, Br. Lukavičius ir J. Kirtiklis. —Tsb.

Kaip ruošiasi atlietuvinti pavardes

Rusai ilgą laiką bevaldydami Lietuvą, buvo nusistatę ją nutautinti ir visomis priemonėmis šio tikslo siekė. Jų įtaka buvo jau tokia, kad lietuviai vieni nesąmoningai pradėjo daryti, rusinti savo pavardes, kiti gi rusų valdininkų priverčiami. Per ilgą laiką tikrai lietuviškos pavardės virto rusiškoms arba surusėjusioms, prikerdžiant rusiškas galybes. Del tokios pat įtakos daugelis lietuvių pavardžių buvo dar sulenkintų, suvokiędintų ar kitaip kaip sudarkytų.

Susikurus nepriklausomai Lietuvai ir nusikračius svetimtaucijų įtakos, kilo mintis nusikratyti ir šiuo svetimųjų pakilimu — kilo mintis pavardes atlietuvinti. Sumanymas rado visuose sluoksniuose didelio pritarimo ir netrukus buvo pradėtas įgyvendinti. Kaip šio darbo pradžia, tenka čia nurodyti lietuvių pavardžių surašinėjimą. Surašinėjimą vykdė vidaus reikalų ministerija per apskričių viršininkus, o šie per seniūnus. Surašinėjimas varomas visu smarkumu ir vidaus reikalų ministerija pirmas pavardžių partijas jau gavo.

Viršuj: Amerikos angliakasių unijos, United Mine Workers of Am., prezidentas John L. Lewis (kairėj), Dean Holbrook, techniškas NRA patarėjas anglių klausimais ir Robert E. Lund, prezidentas nacionalės fabrikantų asociacijos, kurie gelbėjo paruošti kodeksą minkštųjų anglių kasykloms. Apačioj: valstijos milicija Pensylvanijos angliakasių streiko zonoje.

Pavardžių peržiūrėjimą atliks tam tikra komisija. Visos nelietuviškos pavardžių galūnės bus nukirstos, o virtusios svetimomis bus atlietuvintos. Norintieji pavardes keisti, galės pasirinkti naujas iš tam tyčia sudarytų lietuviškų pavardžių sąrašų.

Šis darbas yra labai didelis ir reikalingas didelio atidumo. Pirmųjų vaisių galima

tikėtis tik ateinančiais metais. —Tsb.

Lietuvos prekyba su užsieniais rugpjūčio mėn.

Šių metų rugpjūčio mėnesį Lietuva įvairių prekių eksportavo (išvežė užsienin) už 14,

600,000 litų, o iš užsienių įvežė už 13,400,000 litų.

Rugpjūčio mėn. padidėjo arklių, galvijų, kiaulių, šviežios mėsos, lašinių ir sviesto eksportas. Kiaušinių, javų ir linų eksportas sumažėjo. Importo per tą patį laiką svarbiausią vietą užėmė trąšos, benzinas, akmenis anglis, cementas. Cukraus ir silkių įvežimas sumažėjo. —Tsb.

Plaukiojanti Belgų paroda Klaipėdoj

Rugsėjo mėn. 14 d. į Klaipėdos uostą įplaukė belgų keliaujančios parodos laivas "Leopoldville" 14,000 tonų talpumo. Uoste įplaukiantį laivą pasitiko daugybė žmonių. Atlikus formalumus, po oficialių apžiūrėjimų 10 val. paroda buvo atidaryta publikai.

Mintis surengti laive keliaujančią parodą yra visai nauja. Ši paroda yra pirmoji tos rūšies. Laivas jau yra apilankęs Pabaltijos šiaurinius kraštus, ir iš Rygos atplaukė į Klaipėdą. Ant laivo savo gaminius yra išstačiusios virš 75 firmos. Labai platus yra tekstilės (audinių), geležies ir visokių mašinų industrijos pramonės skyriai. Šalis neapdirbto ir pusiau apdirbto geležies ir plieno, yra įvairių motorų, geležies ir medžio apdirbimo mašinų, vandens privedimo ir centralinio apšildymo įrengimų, perėjimo aparatų ir tt. Automobilių skyriuje kelios dešimtys liuksusinių ir sunkių prekinųjų automobilių; kai kurie su naftos motorais.

Parodos laivu drauge keliauja ne tik tų firmų at-

stovai, kurios tur isavo išdirbinius išstačiusios, bet ir daug tokių firmų savininkų arba atstovų, kurios neturi ant laivo savo skyrių. Visai parodai vadovauja p. De Muyter, prezidentas bendrovės tarybos, kuri šią plaukiančią parodą suorganizavo.

Parodos laivas ketina dar aplankyti Gdynės (lenkų) ir Oslo (Norvegijos) uostus, ir rugsėjo mėn. 21 d. grįžti į Antverpeną, Belgioj. Iš didžios Lietuvos atvyko specialūs traukinys su parodos lankytojais, daugumoje pramonininkais ir pirkliais.

—Tsb.

PATENTS

Laikas daug patikėti ir patentų. Norėdami išvengti klaidų ir apsauginti savo išradimus, turite kreiptis į patentų advokatą. **CLARENCE A. O'BRIEN** Registered Patent Attorney 42-A Security Savings & Commercial Bank Building (Directly across street from Patent Office) WASHINGTON, D. C.

CLARENCE A. O'BRIEN
Registered Patent Attorney
42-A Security Savings & Commercial Bank Building
(Directly across street from Patent Office)
WASHINGTON, D. C.

Garsinkitės "N-nose"

ISIGYKITE PAKOL DAR TURIME Dr. A. J. Karaliaus PARAŠYTAS KNYGAS

- Barbora Ubryka arba Klioštorius ir Jezuitai 75c
118 pusl.
 - Pasikalbėjimas Amerikono su Grinorium 20c
32 pusl.
 - Nuosavybės Išsivystymas 50c
170 pusl.
 - Kas yra Taip, O Kas ne taip? (vertimas) 75c
264 pusl.
 - Moralybės Išsivystymas 50c
120 pusl.
 - Pačiavimasis pas įvairias Tautas, 89 pusl. 50c
 - Namų Daktaras (paskutinė knyga, kurią suspėjo parašyti. 174 pusl. (su viršeliais) \$2.00
- Turime ir kitokių knygų dideliame pasirinkime. Rašykite klausdami katalogo.

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST.
Chicago, Ill.

Taip apvalūs ir grynai

ir *Pilnai prikimšti*

SU PUKIU TABAKU

Štai kodėl Luckies traukiasi taip lengvai

Jūs esate pastebėję ir įvertinę švelnų, vienodą degimą, kuris yra taip daug Luckies pobūdžio dalimi . . . Apvalūs ir grynai — pasaulio parinkčiausiu turkų ir naminių tabaku pilnai prikimšti — ir be liuosų galų. Štai kodėl Luckies traukiasi taip lengvai, dega taip vienodai.

VISUOMET puikiausias tabakas
VISUOMET puikiausias apdirbimas
VISUOMET Luckies patenkina!

Copyright 1932, The American Tobacco Company.

"it's toasted"

DĖL GERKLĖS APSAUGOS — DĖL GERESNIO SKONIO

KIEKVIENAI MOTEREI reikalinga ši NAUJA

VALGIŲ GAMINIMO KNYGĄ

(COOK BOOK)

ISIGYKITE TUOJAUS

Kaina tik \$1.00

Ką tik naujai atspausdinta. Prisiunčiame paštu.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS

Daktaras **WISSIG,**
Kapitonas Pasauliniam kare Specialistas II Rusijos

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU PER 28 METUS NEZIURINT KAIP UŽSISENĖJUSIOS ir NEIŠGYDOMOS JOS YRA. Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnaudijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus ausyse, kosulį, gerklės skardėjimą ir pasilpatinąs ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgyti, ateikite čia ir persitikrinkite ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per dangelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarimas dykai. **OFISO VALANDOS:** Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandų vakare. Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kansas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

Rusiška ir Turkiška Pirtis
DOUGLAS BATHS
3514-16 W. ROOSEVELT ROAD
anti St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8902
Vanos, lietus ir druskos vanos, swimming pool.
Rusiška ir turkiška pirtis moterims atrodoms iki 7 v. v.

